

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ประธานวินิจฉัยไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการจัดให้มีการออกเสียงประชามติในวันเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๓๖/๑)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งตัวแทนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภา หรือการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิออกเสียงประชามติเพื่อแสดงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับมาตรการที่รัฐบาลเสนอในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ได้ อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินการจัดทำประชามติกรณีที่มีการจัดทำประชามติในวันเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ จึงกำหนดให้ถือว่าหน่วยเลือกตั้งและหน่วยออกเสียงเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ และให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง คณะกรรมการประจำเขตออกเสียง กรรมการประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการกำหนดวันออกเสียง ให้สอดคล้องกับการจัดให้มีการออกเสียงวันเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔

“มาตรา ๑๑/๑ ในกรณีที่มีการจัดทำประชามติตามมาตรา ๙ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปเป็นวันเดียวกัน คณะรัฐมนตรีตามที่ได้หารือร่วมกับคณะกรรมการ อาจกำหนดให้มีการออกเสียงในวันที่แตกต่างจากที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑ วรรคสามก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
ออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรณีที่มีการจัดทำประชามติตามมาตรา ๙ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป เป็นวันเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือมีเหตุจำเป็นเพื่อการ ประหยัดงบประมาณ ให้ถือว่าหน่วยเลือกตั้งและหน่วยออกเสียงเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ให้นำ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย
การออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔

“ในกรณีเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกหรือเพื่อการรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือมีเหตุจำเป็นในการประหยังบประมาณ คณะกรรมการประจำเขตอาจประกาศเปลี่ยนแปลงหน่วยออกเสียงหรือที่ออกเสียงได้ โดยประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่กรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่าสิบวันก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔

“มาตรา ๓๖/๑ ในกรณีที่มีการจัดทำประชามติตามมาตรา ๙ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปเป็นวันเดียวกันตามมาตรา ๑๙ วรรคสาม ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง คณะกรรมการประจำเขตออกเสียง กรรมการประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียงตามพระราชบัญญัตินี้โดยทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้”

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นของร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นการเลือกตัวแทนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภา หรือการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิออกเสียงประชามติเพื่อแสดงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับมาตรการที่รัฐบาลเสนอในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ได้ อย่างไรก็ตามบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินการจัดทำประชามติกรณีที่มีการจัดทำประชามติในวันเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ จึงกำหนดให้ถือว่าหน่วยเลือกตั้งและหน่วยออกเสียงเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ และให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง คณะกรรมการประจำเขตออกเสียง กรรมการประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการกำหนดวันออกเสียง ให้สอดคล้องกับการจัดให้มีการออกเสียงวันเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) กำหนดให้มีการออกเสียงในวันที่แตกต่างจากวันที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑ วรรคสามได้ ในกรณีที่มีการกำหนดให้การจัดทำประชามติตามมาตรา ๙ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นวันเดียวกัน (ร่างมาตรา ๓)

(๒) กำหนดให้การจัดทำประชามติตามมาตรา ๙ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อาจต้องดำเนินการในวันเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือมีเหตุจำเป็นเพื่อการประหยัดงบประมาณ ให้ถือว่าหน่วยเลือกตั้งและหน่วยออกเสียงเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ (ร่างมาตรา ๔)

(๓) กำหนดให้ในกรณีที่มีการจัดทำประชามติตามมาตรา ๙ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นวันเดียวกันตามมาตรา ๑๙ วรรคสาม ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำ

หน่วยเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง คณะกรรมการประจำเขตออกเสียง กรรมการประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ (ร่างมาตรา ๖)
